

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árakon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 164.

Megjelenik: hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Égész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 50 f.
Vidékire egész évre 16 korona, félévre 8 korona.

Egyes szám ára 4 fillár.

T Á V I R A T O K.

Höfer jelentése

Budapest, április 14 Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér.

Vonalaink a Strypa alsó folyásánál, a Dnyeszter mellett és Csernovictól északkeletre tegnap heves égyütüz alatt álltak. Éjjel a Strypa alsó folyásának torkolati szögében és Bucactól délkeletre hevesebb előtérharcokra került a sor, amelyek részben még tartanak. A harmező legdélibb részén egy előretolt sánc védőt a főállásba vontuk vissza. Jazlowiectól északkeletre is behatolt az ellenség egyik előállásba, de gyors ellentámadással ismét kivetítettük onnan és ez alkalommal 1 orosz tisztet, 3 zászlóst és 100 embert elfogtunk. A Bucactól Cartkowba vezető országúton egy osztrák-magyar portyázó különítmény rajtaütéssel hatalmába kerítette egy orosz előállást. Az ellenség tüze József Ferdinánd főherceg hadserégeinek harcvonala ellen is fokozott tevékenységet fejtett ki.

Az olasz hadszíntér.

Az ágyuzást, a mennyire azt a látási viszonyok megengedték, mindkét fél részéről tegnap is folytatták. A Mrzli Vrhen csapataink eltolgaltak egy előállást és az ismételt ellentámadásokat az olaszok súlyos veszteségei mellett visszaverték. Flitschnél és Pontabbnál tüzezésünk erőteljes tűz alá vette az ellenséges állásokat. A tiroi arcvonalon az ellenség több helyen támadott. Kísérleteit, hogy a Sugana szakaszon a Nowaledó mindkét oldalán emelkedő magaslatokon állásainkat megszerezze, visszavertük. A Ponalle országúton csapataink ma éjjel a védőfalat Speromtól délre oda hagyták és a legközelebbi állást tartják erősen megszállva. Az Adomellő területen alpinik megszállták a Dossion di Genovei határhegygerincet. A Stillersi hágótól délre az ellenségnek a Monte Csorluzzó elleni támadása megghiúsult.

Höfer, altábornagy,

a vezérkar főnkének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

A német nagy főhadiszállás jelentése.

Berlin, április 14. (Legfőbb hadv. jelentés)

Nyugati hadszíntér.

A helyenkint élénk és a Maas területén heves tüzezési harcától eltekintve nincs lényeges jelenteni való. Agyutüzünk a Maas balpartján megkísérelt támadásokat már kiindulásuk helyén elfojtotta.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornagy hadesportjánál a Garbunowka környékén Dunaburgtól észak-nyugatra és a Narocz-tótól délre elhatárolt ellenséges előretöréseket

véresen visszavertük. Epoly eredménytelenek maradtak Lipót bajor herceg tábornagy hadesportjánál az orosz osztagoknak a Serwetschnél lévő állások ellen Zirintől északra intézett támadásai.

Balkán hadszíntér.

Az ellenség tüzezsége tegnap a Vardartól keletre időnként élénk tevékenységet fejtett ki. Az április tizenkettedikéről tizenharmadikára virradó éjjel ellenséges repülőek eredménytelenül dobtak bombákat Gewgielire és attól keletre Bogorodicára.

Legfőbb hadvezetőség
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Legújabb táviratok.

A sajtóbizottság engedélyével.

Az antant gazdasági szövetkezése

Luganó, április 14. Tittoni (Olaszországba érkezett). Tittoni utazásának célja az, hogy a közelebbi megartandó angol-francia-olasz gazdasági szövetség tanácskozásán részt vegyen. (Táviróda.)

Az angolok veszteségei

Hága, április 14. A Dail-Mail megállapítja, hogy Anglia eddig 950 hajót három milliónál nagyobb tonna irtartalommal veszített. (Táviróda.)

Nagy ágyuharc a dojráni fronton

Szalóniki, április 14. Az egész bolgár határmentén hevesek a csatározások. Ma egész nap folytonos ágyuzás volt a dojráni fronton.

A besszarábiai frontról

Csernovic, április 14. A nyugalom a besszarábiai fronton tovább tart és csak itt-ott szakítja meg kisebb esetepaté és az ellenség részéről néhány sikertelen akna-robantás. Ezzel szemben a repülő tevékenysége igen élénk mind a besszarábiai, mind a Dnyeszter-fronton.

Vihar az olasz kamarában

Zrich, április 14. Az olasz kamara tegnapi viharos ülésén Merlani szocialista képviselő a magánhivatalnokok védelmét követelte. Javaslatát ellen Cavasole miniszter állást foglalt. Viharos jelenetek folytán az ülést felfüggesztették. Canepa reform szocialista szeméretette Salandrának, hogy túl sokszor visszaél a nemzet bizalmával. A szavazás előtt 80 képviselő elhagyta a termet. Bisolati a kormányt ellen szavazott.

Lármás jelenetekben szidalmazták a klerikális pártot. Kiáltások: gazemberek, szalmabábok. Cameroni klerikális kiáltja: ne lármázzatok, Szalandra meggyőzött. Szavazás eredménye: 254 a kormány mellett és 78 ellene. (Táviróda.)

A liszt

most egyik legfontosabb kérdése a városnak. A polgárságnak liszttel való ellátása ad most a hatóságnak a legtöbb gondot és meglehetősen sok dolgot. A hatóság, különösen a polgármester és Weisz gazdasági tanácsnok mindent elkövetnek, hogy a közszükségletet kielégítsék és éppen ezért hisszük is, hogy a tanácsnok, aki a lisztügyeket intézi, oda fog hatni, hogy a lisztesboltokat szaporítsa, mert meg fog győződni és meg kell győződnie arról, hogy két bolt nem elegendő.

A város tehát mindent elkövet, hogy a közönség igényeit és szükségletét kielégítse, de törekvése rajta kívül álló okokon megfeneklik. Tiszta komédia például, amit most Bajával tesznek.

Baján, lévén meglehetősen nagy malmok, van elegendő liszt, úgy, hogy a malmok és az ott felhalmozott raktárak képesek a város lakosságának kenyérszükségletét ellátni. Es mégis az a csuda történt meg, hogy Garáról dirigálnak mi hozzánk lisztet.

Az intézők a bajai malmokban felhalmozott lisztet lefoglalták, annak a felhasználását, elárúsítását beszüntették és valahova, egy messzebb fekvő vidékre irányították, viszont nekünk itt kell lennünk, hogy mikor érkezik meg a garaliszt. Szóval bekövetkezett, amitől tartottunk, hogy úgy csinálják most, mint ahogy tavaly a rekviráló cégek tették. Az ilyen bákezes intézkedések ellen, amint tudjuk, a polgármester a leghatározottabban tiltakozott.

De itt van egy másik dolog:

A bajai molnárok tavaly őszkor, eséplés után, amikor a kormány elreolta, hogy mindenki, akinek módjában áll, szerezzék be a lisztszükségletét, a tanács közbejöttével a közönség és a molnárok között a lisztbeszerzésre nézve szerződés jött létre. A szerződés alapján aztán megkezdtek a molnárok a gabonabeszerzést. Minthogy a dolog nem valami könnyen ment, kénytelenek voltak közvetítőhöz fordulni, aki természetesen provizórián kapott és így gabona ára a maximál áron felül emelkedett.

Most aztán átvette az uralmat a Haditermény, aminek az lett a következménye, hogy a bajai molnároknak be kellett szüntetniük a lisztárúsítást, a gabonájukat a mostani áron, tehát veszteségre kellett átadni, sőt a maguk költségeikre kellett a Hengermalomba elszállítani.

Ezek az emberek most elvesztették ekziszienciájuk alapját és elvesztettek egy esomó pénzt. Arra vagyunk kíváncsiak, hogy ki és miként fogja ezeket az iparosokat veszteségükért kárpótolni és azt is szeretnők tudni, hogy a keresetüktől elcsutt emberek miből fogják ezután az adójukat megfizetni?

Két év után elfogott betörő

Két esztendővel ezelőt történt, hogy egy nyári délután Romátka Jenő büntető járásbíró lakásáról egy ismeretlen tettes ellopott hater ezer korona értékű ékszert.

Ugyanezen napon és ugyanazon az órában Goldsahmidt Zsigmond gőzmalom tulajdonos lakásáról ellopott valaki egy arany nyakláncot és egy egész csomó ékszert.

A lopásokat követő napokon, sőt heteken át hajszolták a tolvajt, egész esomó gyanú embert tartóztattak le, de mindről kiderült, hogy a lopásban ártatlanok.

A rendőrség már lemondott arról, hogy a vakmerő tolvaj kézre kerüljön, amikor most a véletlen előteremtette a betörőt.

Megirtuk aminap, hogy a rendőrség tartóztatta azt a tolvajt, Kovács Mátyas rovtomultu csavargót, aki Tarnai kocsmárostól ellopott egy hordó bort és akiről kiderült az is, hogy a vármegyében és Baján is egész esomó lopást követett el és, hogy a katonaságtól háromszor, legutóbb a menetszazadból szökött meg teljes felszereléssel.

A rendőrség látva, hogy vesz delmes gazemberrel van dolga, vallatni kezdte egyéb dolgai iránt is. A letartóztatott teljesen lezúllított tolvaj hosszas faggatás után egyszerre csak meglepő vallomással állt elő. Elmondotta, hogy 1914 június hó 10-én délután behatolt Romátka Jenő bíró lakásában ott kényeret kért és amikor nem kapott sehonnán sem választ, bement a szobába, ahol ellopta az ott talált ékszereket. Ugyaníly módon, ugyanebben az órában bement Goldsahmidt Zsigmond lakásába és onnan is lopott ékszereket.

Ezután kísértál a vonathoz, ott egy esomó munkás közé elegyedett, azokkal együtt vonatra ült és elutazott velük. A csendőrség minden állomáson mindenkit megmotozott, csak a munkásokat hegyta békében és így minden baj nélkül elutazott kifizőtt eéljához, ahol felkeresett egy ékszerészt és annak eladta hater ezer korona értékű Romátka féle ékszereket 24 koronáért.

Aztán abban a városban, a vármegyében Eszéken és Szlavóniában egész esomó betörést és lopást követett el. Közben bevonult, megszökött, lopott, újra bevonult megszökött és újra lopott, míg itt Baján derék rendőrségünk kezére nem került. Itt egész esomó régebbi és újabb büne derült napvilágra.

A rendőrség egyelőre vezet még ellene nyomozást és aztán átadja a katonai parancsnokságnak.

A sikeres működésért rendőrségünk ezutal igazán és méltán rászolgált az elismerésre.

HIREK.

Leszedte a csillagokat

nem ugyan az égről, csupán néhány védtelen ember gallérjáról a bajai cs és kirtartalék-kórházak parancsnokai. Az történt ugyanis, hogy a minapában hosszabb időre elhagyta a várost a parancsnok és ezidőre új parancsnokot kapott a bajai katonai kórház. Az új parancsnok néhány intelligens ember, úri embereket, akik a polgári életben már számottevő tagjai a társaséletnek és akik már másfél esztendeje szolgálnak a hadseregnek, kinevezett címzetes ővezetők, illetve címzetes tisztségek. Az előléptetett úri emberek heteken át viselték a nagy rangot, hordták a gallér-

jukon a csillagokat, amikor a régi parancsnok visszaérkezett Bajára és leszedte egy napiparancsossal az előléptetett emberekről a csillagokat.

Ilyesmi talán még sohasem történt meg a katonaságnál. Mert ez a szó legszorosabb értelmében vett lefokozás. Már pedig a lefokozás megalázása annak, akit ér és csak súlyos bűnőknél szoktak bírósági ítélettel vagy fegyelmi uton embereket így megalázni. Arról nem is beszélünk, hogy azok, akiket ez a megalázás ért, meglelt esalados, hasznos polgárai a hazának.

Ez az eljárás a legnagyobb megbotrányozást váltotta ki az egész városban. Sehhol másról nem beszélnek, mint erről az arcucsapásról.

A parancsnok azt állítja, hogy előléptetni csak neki van joga. Hogy ez mennyiben jogosult állítás, hogy a másik parancsnoknak, aki az ő távollétében teljes joga parancsnok volt, volt-e, nem volt-e jogos ez a ténykedése, nem tartozik erre lapra és az alantának, a legénységi állományhoz tartozó új címzetes altisztnak sem hivatása, sem joga elbírálni. Őket előléptették, nekik ki volt adva a parancs, tehát joguk és kötelességük az altiszti rangot feltüntető csillagokat felvartni.

Ha a helyettes parancsnokok nem volt joga az előléptetéshez, ám intézések a dolgot vele. De lefokozni, megalázni embereket, komoly polgárokat bírói ítélet nélkül nincsen senkinek joga. Ez átlép azon a határon, amely a csendes elhallgatás ürelmét kibírja. Az ilyen eljárás ellen tiltakozik a polgári önérték. Elvégre azért, mert meglett kemoly embereket a háborus véletlen uniformist huzott, még nem szabad őket haragos fellobbanással megalázni.

— **A segélyezésről** írt tegnap egyikünkbe egy olyan hiba esuzott, amely méltán bánthatja azokat a tisztviselőket, akik a segélyezés dolgát látták el a legutóbbi időben, holott ezek a tisztviselők igazán csak dicséretre és elismerésre szolgáltak, mert, amint mi magunk is személyesen és igen gyakran meggyőződünk, a segélyezés dolgát nem csak, hogy nem mellékesnek tekintették, hanem a legnagyobb lelkiismeretséggel látták el a dolgukat. A dijakok csak kezelési munkákat és tisztán az irányító randörkapitány utbagazítása és irányítása alapján végezték teendőiket. A segélyezés a legnagyobb rendben folyt és csak a tagoltsága miatt lett összpontosítva.

— **Szamosy Béla meghalt.** Fekete szegélyű gyászjelentést hozott szerkesztőségünknek a posta. A függetlenségi eszmének egy régi kipróbált híve dőlt ki élők sorából. Az örökké vigkedélyű Szamosy Béla, az egykori kir. adótárnok f. hó 8-án Pakson meghalt. Boldog emlékü Rajk Aladár dr. lelkes híve volt és amikor Rajkot a közbizalom a képviselőjelöltséggel megkínálta, Szamosy Béla volt a legkitartóbb, legbizgőbb kortese. Minden hatalmi terrorral szembe szállt és végig agítált a függetlenségi lobogó mellett. Utóbb Paksra költözött ahol most örökké lehunyt a szemét.

Pénztár

vasárnap délelőtt 9-12-ig,
délután 2-7-ig
AZ URANIA-BAN.

Vasárnap, április hó 16-án,
d. u. 2, 4, 6 és este fél 9-kor.

Szenzációs Cow-boy dráma!

Fényes kiállítás!

Elsőrangú rendezés!

Az

ARANY [] ASÓ. []

Cow boy dráma 3 felvonásban.
Az idény legizgalmasabb wild
vest drámája, mely Afrika cso-
dás tájain játszódik le.

Vigjáték sorozatunk legjobb ujdonsága:

Szenzációs sikert ért el!

≡ Sohse ≡
≡ megyek ≡
≡ férjhez. ≡

Főszereplő:

HENNY PORTEN.

E vigjátékban művészetének egé-
szén új oldaláról mutatkozik be.

Műsorunk kiegészítő száma:

Dalmáciai képek.

Természet utáni felvétel.

Szíves látogatást kér

Uránia Mozdó Színház.

Az Agusztá alapnak egy hadibiztosításra vonatkozó hirdetését találja ma olvasónk a hirdetési rovatban. Erre a nagyfontosságú hirdetésre szükségesnek találjuk az olvasó figyelmét külön is felhívni. A hadibiztosítás dolgát városunkban a polgármester vette a kezébe és utasítására dr. Madarász Lajos intézi ezeket a biztosítási ügyeket. A hazafiass célu biztosítási ügyeket a segélyezették a hivatalos órákban megköthetik, dr. Madarász Lajossal a hivatalos órákban a hivatalos helyiségben: A hadbiztosítást egyébként nem csak a segélyezették, hanem bárki, bármely hadbavonult javára is megkötheti ugyancsak Madarásznál.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: FODOR KÁROLY,
Kiadó: COKVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomtatott a „Corso” Nyomtatógépgyárban Baján,
Madarász király-ter 3.

**Pénztáros
kisasszonyt,
aki 4 polgári osztályt végzett,
gyógyszertáramba keresek.
Dr. Makray László.**

Vegyeskereskedés

trafikkal és italméréssel
más vállalat miatt eladó
Haynald-utca 27. sz. alatt.

▲ **APOLLO** ▲
▼ **MOZGÓSZÍNHÁZ** ▼

BAJÁN, A KISVÁSÁRTÉREN.

: Vasárnap, április 16-án :
d. u. 3 5. és este fél 9 órakor.

Két és fél órás műsor!
Szenzációs ujdonság!

Nagyszabású slager!
A budapesti Omnia és Corso mozgó
óriási sikert aratott cassa darabja!

Az utolsó pihenő.

Tragédia 3 felvonásban.
A főszerepet játsza: **Valter Schmidt-
hassler** az ismert nevű író.

Egy erkölcsileg lezüllött ember nagy
háborunk következtében megtalálja az
utat övéhez, de csak azért, hogy
körükben hazájáért meghaljon.

Műsor:
Cserebogár szerelem.
Az életmentő ló, dráma.
Elemek harca.
A kis szomszéd.
HABORUS HIRADÓ.
Az utolsó pihenő, dráma.
Polidor holdkeres, hum.

Két órás műsor.

Csak a 3 órai előadás félhegyarákkal

B. pártfogást kérve tisztelettel

az „APOLLO”

Rézgálicot pótló
PEROCID
(Ceritföldsulfát).

A peronospora elleni védekezéshez.

Lényegében a „Perocid”
nem más, mint vegyülete az
ugynevezett ritka földfémek sul-
fátjainak (ceritföldsulfát) és nagy
Németországban, mint Ausztriá-
ban ismételt esetben a perono-
spora elleni védekezésben
kitünő sikert aratott.

A perocidot hazai állami inté-
zeteink, mint a m. kir. köz-
ponti szőlészeti kísérleti és
ampelologiai intézet Buda-
pesten, a növényélet és kór-
tani állomás Budapesten, to-
vábbá a borászati felügyelő-
ségek számtalan esetben be-
hatóan megvizsgálták és a ked-
vező eredményről ugy a m. kir.
földmivelésügyi miniszterium-
nak, mint a bortermelőknak a
„Borászati Lapok”-ban ismél-
teltlen beszámoltak. Nevezett ál-
lami intézetek szívesen szolgál-
nak bővebb utbaigazítással — a
perocidról.

Portele K. tanár cs. és kir.
udvari tanácsos a cs. k. föld-
mivelésügyi miniszteriumban
ajánlja a „Perocid”-et, a cs. k.
növénykísérletező állomásoknál
Bécsben, Görzben, Spalato-
ban, St. Micheleben stb. tett
kísérletek alkalmából, mint kitünő
szert a Peronospora elleni küz-
delemben és a „Perocid”-et mint
a rézgálicot teljesen pótló anya-
got melegen ajánlja és megjegyzi
„Véleményem szerint a
„Perocid” a Peronos-
pora elleni védekezésben
fordulópontot jelent és a
bortermelőt a rézgálic hasz-
nálattól teljesen függetleníti.”

sőt a „Perocidnak” előnyt biz-
tosít a rézgáliccal. Mint kiváló
védekezési szert ajánlotta a
„Perocid”-et a m. kir. földmive-
lésügyi miniszter is országgyűlési
felszólalásában.

A „Perocid” gyártását a bécsi cs.
kir. bakteoriológiai növényvédelmi ál-
lomás **állandóan ellenőrzi** és így a
34–38% ceritföldsulfátot tartalmazó
jézsákokban, vagy hordókban szállítják

Azonkívül a Perocid rendkívül sek-
lőn értékés anyagot, radiumot, tho-
riumot stb. tartalmaz, melyek a szőlő
fejlődését kedvezően befolyásolják. A
Perocid kiváló hatása főképpen ezen
anyagokra vezethető vissza.

Kapható

Drescher Gyula cégnél
Baja.

Augusztai Gyorssegély-Alap Hadibiztosítási Osztálya Budapest, V., Vilmos császár-ut 72. szám.

Felhívás hadibiztosításra!

A hadbavonuló katonának, ki életét kész feláldozni a hazáért, csak egy bánata van: hogy halála esetén hátramaradt családja nyomorba jut.

Az Augusztai Gyorssegély-Alap hadibiztosítása hozza meg itt a segílyt.

Minden hadbavonult biztosítható csekély díjért úgy, hogy halála esetén családja nagy összeget kap készpénzben. A népfelkelő családja például **45 koronáért 1000 koronát kap.**

Nincs orvosi vizsgálat, nincs írka-fírka, nincs utánfizetés. A hadbavonult távollétében is meg lehet kötni a biztosítást. Bárki biztosíthat bárkit. — Aki a csekély biztosítási díjat lefizette, az a biztosított hadbavonult halála után azonnal megkapja minden levonás nélkül a biztosított összeget. A biztosítási díjat részletekben is lehet törleszteni.

A biztosítás **egy egész esztendőre** érvényes, egy év múlva a biztosítás újból megújítható.

Számtalan családot mentett már meg ez a biztosítás a kétségbeeséstől, számtalan családnak nyújtott **már kenyeret és megélhetést.** Vétkezik az, aki ilyen biztosítást nem köt.

A Díjtételek:

1. Aktív, valamint tartalékos katonák biztosítási díja	7%	azaz 100 K után	7.— K
2. ugyanezek ha katonaoorvosok egészségügyi vagy train csapatokhoz vannak beosztva	5 1/2%	" 100 " "	5.50 "
3. népfelkelők	4 1/2%	" 100 " "	4.50 "

Népfelkelő mindenki, aki a 32. évet betöltötte, továbbá népfelkelő 32 éven alul az a katona aki a háboru kezdete óta lett besorozva. Ennélfogva a háboru kezdete óta besorozott **18—21 évesek** is a biztosítás szempontjából népfelkelőknek tekintetnek.

Hadifoglyok (Szerbiában levők nem fogadtatnak el) tekintet nélkül korra és rangra 7% ot azaz **100 K után 7.— K** át fizetnek.

Hadimunkások biztosítási díja 4 1/2% azaz **100 K után 4.50 K**
Biztosítást egy személyre 40.000 korona erejéig vállalunk.

A hadibiztosítás általános feltételei.

1. A biztosítás teljes mértékben érvényes akkor is, ha a biztosított fél halála a háboruban, vagy a háboruban szenvedett sérülés folytán következik be.

2. A biztosítás azonban érvénytelen:

a) ha a biztosított fél ezen kötvény kiállítására napjái már meghalt, súlyosan megsebesült, megbetegedett vagy eltűnt.

b) ha a biztosított fél halála öngyilkosság vagy öngyilkossági kísérlet folytán következik be.

Az a) és b) alatt felsorolt érvénytelenségi feltételek fenforgását a társaság köteles megbizonyítani.

3. A biztosított összeg a haláleset bekövetkeztéről szóló hivatalos bizonyíték bemutatása vagy a hivatalos holtánnyilvántás után három hónapon belül a társaság budapesti igazgatóságánál fizettetik ki.

4. A biztosított összeg kifizetésére való igény legkésőbb annak a naptári évnek végétől számított 5 éven belül érvényesíthető, amelyben ezen kötvény kiállított, — máskülönben az igény elenyészik.

5. Ezen biztosítási szerződésből származó minden peres esetben a budapesti bíróság illetékes.

A biztosítási kötvényt kiállítja a „**Phönix**“ életbiztosító társaság magyarországi igazgatósága Budapesten.

Részvénytőke	6,000.000 K	
Fennálló biztosítások összege	250,000.000 "	életbiztosítás
Biztosítéki alapok	180,000.000 "	hadibiztosítás
Díj és kamatbevétel	60,000.000 "	
	22,000.000 "	

Felvilágosítással szolgálnak:

BUDAPESTEN:

az Augusztai Gyorssegély-Alap Hadibiztosítási Osztálya,
V., Vilmos császár-ut 72.

Városokban: a polgármesteri hivatalok.

Kis és nagyközségekben: a jegyzőségek.